

پیشگفتار

نامه‌ها به تسالونیکیان

امپراتوری روم برای این شهر حکمرانی مخصوص با عنوان پروکنسول تعیین نمود. شهر رفته رفته بزرگ تر می شد و تأسیسات بندری وسیعی ایجاد می گردید. در موقعی که پولس به این شهر وارد می شد، تسالونیک مرکز تجاری پُر رونقی شده بود که تعداد زیادی از خارجیان در آنجا اقامت داشتند و از جمله گروه مهمی از مهاجران یهودی در آنجا مستقر شده بودند.

بنابر مندرجات کتاب اعمال رسولان، می دانیم که پولس به همراه سیلاس و تیموتاؤس از فیلیپی به این شهر آمده بود (اع ۱۷:۱-۱۰). و شاید مدت اقامت پولس در این شهر، به طوری که در اعمال رسولان ذکر شده منحصر به سه سبت نبوده است (اع ۱۷:۲). زیرا در آنجا به شغلی اشتغال یافته (۱-تسا ۹:۲) و چندین بار از فیلیپیان کمک‌هایی دریافت کرده (فی ۴:۱۶) و موفق شده است یهودیان و پیروان مذاهب دیگر و مخصوصاً مشرکان را به انجیل دعوت نماید (ر.ک ۱-تسا ۹:۱). ولی به سبب عکس‌العمل یهودیان فعالیت او قطع شده و به ناچار شهر را سریعاً ترک کرده بود. زیرا یهودیان آشوب برپا کرده و مدعی بودند که واعظان مسیحی برخلاف فرمان امپراتور روم رفتار می کنند و تعدادی از مسیحیان را به دادگاه کشیدند (اع ۱۷:۵-

شهر تسالونیک و بنیانگذاری کلیسا پولس در سال ۵۰ میلادی، در طی دومین مسافرت رسالت خود، به تسالونیک پایتخت ایالت مقدونیه رسید و این نخستین شهر بزرگ اروپایی بود که پولس به آن وارد می شد. تسالونیک در قرن چهارم پیش از میلاد بنا شده و سریعاً اهمیت یافته بود. به سبب موقعیت جغرافیایی که در منتهی‌الیه خلیج ترمائیک قرار داشت به صورت بند مطمئنی در آمده بود؛ ضمناً شاهراه اگناتیا که دریای اژه را به دریای آدریاتیک متصل می کرد از کنار تسالونیک می گذشت و بدین سبب این شهر همچون دروازه طبیعی برای دشتی حاصلخیز و تمام سرزمین‌های داخلی بشمار می رفت. شهر تسالونیک در دوران تسلط مقدونیان و سپس تحت تسلط رومیان نقش مهمی ایفا کرد، مخصوصاً در جریان شورش‌هایی که در سال ۱۴۹ پیش از میلاد روی داد و مردم می خواستند از فشار روزافزون یوغ اسارت رومیان خود را رها سازند. اندکی بعد رومیان مقدونیه را به صورت یک ایالت رومی درآوردند و شهر تسالونیک را که پرجمعیت‌ترین شهر مقدونیه بود به عنوان مرکز ایالت انتخاب کردند. در سال ۴۲ پیش از میلاد، تسالونیک موقعیت جدیدی یافته و به صورت شهر آزاد درآمد و

تنها چیزی را که باید به ایشان توصیه نمود اینست که در این طریق پایداری کرده و به پیشرفت‌های جدیدی نایل شوند. البته پولس با بی‌صبری منتظر است که دوباره به نزد تسالونیکیان برگردد و آنچه را از نظر ایمانی کم دارند تکمیل نماید (۱۰:۳)، ولی دلواپس نیست: مخاطبانش وفادارند، می‌دانند از این پس چگونه زندگی کنند؛ و نیازی نیست که دوباره به ایشان گفته شود (۹:۴؛ ۱۰:۵). کلیسای تسالونیک در امید به بازگشت مسیح شکوهمند که بارها اعلام شده بود زندگی می‌کرده (۱۰:۱؛ ۱۹:۲؛ ۱۶:۴) و نشان داده است که با وجود تمام موانع، انجیل به عمل خود ادامه می‌دهد.

شادمانی، اطمینان خاطر و شور و حرارت در این نامه با بیانی ساده و روشن اظهار شده است و نامه اول به تسالونیکیان به مانند پیامی دقیق و محبت‌آمیز است که پدری برای فرزندان‌ش بفرستد (ر. ک ۱۱:۲-۱۲)، پدری که به خوبی می‌داند بر چه مشکلاتی باید فایق شوند. با خواندن این نامه، شور و حرارت نخستین مبارزه‌ها و هیجان نخستین پیروزی‌های آغاز تاریخ کلیسا کاملاً احساس می‌شود و آدمی در آنها عظمت آغاز وقایع را مشاهده می‌کند.

تاریخ نگارش نامه

نامه اول به تسالونیکیان نه تنها نخستین نامه‌ای است که پولس نوشته است بلکه قدیمی‌ترین نوشته عهد جدید است. احتمالاً پولس این نامه را در آغاز سال ۵۱ میلادی (در حدود بیست سال پس از مرگ عیسی) فرستاده است، یعنی اندکی پس از ورود به قرنتس که

۹). برادران مسیحی تسالونیک واعظان و سخنرانان را شبانه به پیریه فرستادند ولی یهودیان تسالونیک هم به آنجا آمده و مانع از سخنرانی پولس شدند.

بدین گونه مشاهده می‌شود که پولس مجبور شده است جمعیتی را که تازه تشکیل داده است ترک گوید و دغدغه خاطر او را درک می‌کنیم زیرا در موقع تعقیب و آزار، این مسیحیان جدید را به حال خودشان رها کرده است و بدین سبب هنگامی که به تسالونیکیان نامه می‌نویسد لحن شدیدی در مورد یهودیان بکار می‌برد (۱-تسا ۲:۱۵-۱۶ W).

نامه اول به تسالونیکیان

آنچه موجب حیرت خواننده می‌شود، تفاوت فاحشی است که در لحن نامه اول به تسالونیکیان با نامه‌های دیگر پولس وجود دارد. در این نامه، رسول به مسئله عقیدتی معینی توجهی نداشته و چیزی درباره این گونه مسائل مطرح نمی‌کند و قبل از هرچیز احساسات خود را به جمعیتی ابراز می‌نماید که به تازگی تأسیس نموده و اندکی بعد ترک کرده است. از اخبار خوبی که بالاخره دریافت کرده است راضی و خوشحال است چونکه پس از مدتی اضطراب می‌بیند ایمان جدید کلیسای نو بنیاد به اطراف منتشر می‌شود و بدین سبب سپاسگزاری خود را با عباراتی طولانی بیان می‌نماید (سرتاسر بندهای ۲-۱۰ فقط یک عبارت طولانی است). در این نامه پولس نیازی نداشته است اشتباهاتی را تصحیح کند زیرا می‌داند که برادران تسالونیک در راهی صحیح قدم برمی‌دارند و در مقابل آزمون به خوبی مقاومت کرده‌اند.

وجود دارد). برای درک این نکته می توان متن های زیر را با یکدیگر مقایسه کرد:

- ۱-تسا ۱:۲-۳ و ۲-تسا ۱:۳
 ۱-تسا ۱:۲-۱۲ و ۲-تسا ۱:۵
 ۱-تسا ۳:۱۳ و ۲-تسا ۱:۷
 ۱-تسا ۳:۱۱-۱۳ و ۲-تسا ۲:۱۶-۱۷
 ۱-تسا ۲:۹ و ۲-تسا ۳:۸
 ۱-تسا ۳:۲۳ و ۲-تسا ۳:۱۶
 ۱-تسا ۵:۲۸ و ۲-تسا ۳:۱۸

اکثراً سعی می کنند تشابه و برابری دو نامه را بدین گونه توضیح دهند که در فاصله زمانی خیلی کوتاهی نوشته شده اند، ولی اگر زمان بین ارسال دو نامه خیلی کوتاه است باید چنین پنداشت که وضعیت در تسالونیک ناگهان تغییر کرده بوده است. در صورتی که با توجه به مفاد نامه اولی چنین تغییری پیش بینی نمی شده است. بنابراین مشکل بتوان توضیح داد که رسول به اشخاص معینی در فاصله چند هفته نامه هایی خطاب کرده باشد که نامه اولی لحنی مؤثر و هیجان آمیز داشته و در نامه دومی به قدری طرز بیان رسمی و شیوه نگارش رقیق تر باشد که خواننده دومین نامه را دچار حیرت نماید.

۲- در نامه دوم به تسالونیکیان آموزشی که در مورد وقایع پایان روزگار داده شده (ر.ک به مطالب بعدی) از آنچه در نامه اولی (۱-تسا ۵:۱-۶) درباره فرا رسیدن ناگهانی روز خداوند است ذکری نمی کند. این نکته بدان سبب شگفت آور است که در نامه اولی آموزش داده شده پس از وضعیت صلح ظاهری به ناگهان ویرانی فرا خواهد رسید در صورتی که در نامه دوم توالی مراحل مختلف تاریخ بشری قبل از ظهور شکوهمند مسیح توصیف

در آنجا تیموتاؤس برایش اخباری از تسالونیک آورده بود. البته در این تاریخ احادیث و روایات انجیلی متشکل شده بود ولی انجیلها به صورتی که در دست داریم هنوز نوشته نشده بود. در بعضی از متن های دیگر عهد جدید، احادیث قدیمی تری گزارش شده است ولی از نظر ادبی، اولین نامه به تسالونیکیان، نخستین مدرک مسیحیت بشمار می رود.

دومین نامه به تسالونیکیان

عقیده عمومی بر این است که رسول، نامه دوم به تسالونیکیان را اندکی پس از نامه اولی فرستاده است. با اینکه هر دو نامه به امضای یک نفر است و هر دو را کلیسای کهن به عنوان نامه پولس پذیرفته با این همه در مورد اصالت نامه دوم به تسالونیکیان چند مسئله مطرح شده است: یکی اینکه در حدود پانزده کلمه در نامه دومی بکار رفته که در جای دیگری از نوشته های پولس نیامده است ولی این مسئله اهمیتی ندارد زیرا در نامه اول به تسالونیکیان تعداد این نوع کلمات بیشتر است. دیگر اینکه در نامه دومی برای بعضی کلمات مفهومی قائل شده که برابر با همان مفهومی نیست که در نامه های دیگر پولس دارند؛ این نکته هم نشانه و دلیل کافی نیست که انتساب این نامه را به رسول نپذیرند. ولی بررسی دقیق و مقایسه این دو نامه توجه ما را به دو نکته جلب می کند:

۱- از نظر ادبی شباهت بین دو نامه کاملاً مشخص است. چنین به نظر می رسد که بعضی از اصطلاحات یا بندهای کامل نامه دوم از نامه اولی گرفته شده و این نکته مخصوصاً مربوط به سه فصل دومین نامه است (به استثنای دستور مخصوصی که در ۲-تسا ۱:۱۲-۱۲

ادبیات امروزی چنین اقدامی را تقلب بشمار می‌آورند. لازم به یادآوری است در ادبیات یهودی و مسیحی بارها از این روش استفاده شده است تا آموزش معمولی و سنتی را عمیق‌تر کرده و تصحیح نمایند. به هر صورت دومین نامه به تسالونیکیان، با وجود موارد ابهام و اشاره‌های مکاشفه‌ای، نقش مهمی در تاریخ کلیسا داشته است زیرا نگذاشته است مسیحیان از مبارزه‌ای که در دنیا انجام می‌دهند دور شوند و یادآوری می‌کند که امیدواری مسیحیت از هوشیاری روزانه جدا نیست.

تجربه رسالت پولس

در نامه اول به تسالونیکیان و مخصوصاً در سه فصل اولی، پولس مطالب خود را با افعال زمان حال بیان می‌کند ولی مرتباً به سوی زمان گذشته برمی‌گردد. در هر پیچ و خم متن نامه به افعالی نظیر «بیاد آوردن» یا «دانستن» برمی‌خیزیم که به مفهوم «بخاطر آوردن» وقایع مختلفی است (۱:۳، ۴، ۵:۲، ۱:۲، ۲، ۵، ۹، ۱۱:۳، ۴، ۶:۲، ۲:۵)، زیرا روابط کنونی رسول با مخاطبانش مفهومی ندارند مگر با توجه به آنچه در چند ماه پیش با یکدیگر گذرانیده‌اند. ریشه این روابط در تجربه مشترکی است که پولس با برادران گذرانیده و در تشکیل جمعیتی که بوسیله اعلام انجیل بوجود آمده است. خوشبختانه بوسیله این یادآوری‌های زمان گذشته، ما اطلاعات ارزشمندی در دست داریم، زیرا پولس هرگز مطالب خصوصی و شخصی را به این دقت درباره‌گرایش مردم به ایمان مسیحیت ذکر نکرده است.

شده است. به این نکته می‌توان توضیح داد که در نوشته‌های مکاشفه‌ای همواره دو موضوع: ناگهانی بودن وقایع و نشانه‌های قبلی آنها درهم آمیخته است چنانکه در متن‌های انجیلی هم مشاهده می‌شود (ر.ک مر ۱۳ و متن‌های مشابه در انجیل‌های دیگر). با این همه اگر پولس در این موقعیت آموزشی در مورد پایان روزگار داده است (۱-۳:۵-۱۳:۴-۱:۳-۱:۲) قرن ۱۵:۲۰-۲۴) در این آموزش جایی برای دوران بی‌دینی و آمدن ضد مسیح نگذاشته است و کاملاً روشن است که نامه دومی اصولاً بدین منظور مکاشفه‌ای ارائه گردد (۱:۲-۱۲). اگر منظور آن بوده که آموزش قبلی تصریح و تصحیح گردد چرا آن را به صورت یادآوری ساده آموزشی ارائه می‌نماید که در آن آموزش، نوشته یا شفاهی، اصرار می‌شود که فرا رسیدن روز خداوند غیرمترقبه است «بمانند دزدی که در شب ی‌آید». بنابراین، مسئله به همین صورت باقی است ولی مسلماً نکته مهمی نیست زیرا در احادیث کهن ذکری از آن نشده است. نامه دوم به تسالونیکیان مسلماً پاسخی به وضعیت معین جمعیت مسیحیان است که در گوشه و کنار نگران بودند از اینکه روز خداوند به آن زودی که تصور می‌کردند فرا نرسد. خیلی محتمل است که در این وضعیت یک نویسنده مسیحی، یک فرد مسئول جمعیت که وارد به آموزشهای پولس بوده فکر کرده باشد که بنام رسول تفسیر غلط و خطرناکی را در مورد بازگشت مسیح تصریح نماید. با این فرض مشکلاتی که ذکر شده برطرف می‌گردد. ضمناً نبایستی تصور کرد که این عمل جنبه تقلب و تهیه مدارک جعلی داشته است چنانکه در دنیای

پولس واقعه‌ای را بیان می‌کند که بسی شگفت‌انگیز است، به همان گونه که سخن خدا در میان آزمون‌ها و مصائبی که ایمان در عیسی می‌آورد (۱۴:۲) «در شادی روح القدس» پذیرفته می‌شود (۶:۱). و این عمل فقط محدود به ایجاد و تشکیل جمعیت ایمانداران نیست: بلکه در میان تمام مبارزه‌ها و همه‌آزمون‌هایی که تعدادشان برای مسیحیان نوگرا کم نیست، دعوت به ایمانی فعال‌تر، دعوت به محبتی سرشارتر و بخشنده‌تر و دعوت به امیدی که از بین نمی‌رود مرتباً طنین انداز است.

اکنون چه می‌توان گفت جز اینکه قدرت خدا که رستخیز عیسی را انجام داده، از این پس در موعظه‌ی رسولان اثر می‌کند؟ آنچه در این عمل اعلام کردن اظهار شده قدرت خدا است که بر مرگ پیروزی می‌یابد و زندگی می‌بخشد، قدرتی که بت پرستان را به خدمتگزاران خدای زنده تبدیل می‌کند و حتی بیشتر از این، قدرتی است که در ایشان آنچه را در عیسی تحقق بخشیده است انجام می‌دهد. بدین دلیل پولس در اولین نامه به تسالونیکیان بی‌محابا، با اطمینان قطعی، با رضایت خاطر و یقین به ایمان سخن می‌گوید (ر. ک. ۷:۳). و حتی وجود جمعیت مسیحیان تسالونیک را امید خود، شادی خود و افتخار خود می‌شمارد و در حضور خداوند عیسی، وقتی که بیاید، پاداش او خواهد بود (ر. ک. ۱۹:۲). در موقعیت‌های دیگری اعتراف خواهد کرد که فقط یک دلیل برای افتخار کردن دارد: که صلیب خداوند ما عیسی مسیح و یا به عبارت ساده‌تر «عیسی مسیح» است (۱-قرن ۵:۷). باری نامه‌ی اول به تسالونیکیان نشان می‌دهد که چگونه پولس، در

با اعلام انجیل، تسالونیکیان زندگی خود را تغییر داده‌اند: از این پس منتظر آمدن عیسی هستند، پسری که خدا از میان مردگان برخیزانیده است و پولس به سبب ایمان ایشان و محبت ایشان خدا را سپاس می‌گوید (۳:۱). این تغییر اساسی که در زندگی تسالونیکیان ایجاد شده، از ابتکار خدا و از همان انتخاب محبت‌آمیزی ناشی می‌شود که اسرائیل را قوم برگزیده کرده بود. (۱۲:۲:۴:۱). پولس به خوبی می‌داند که گرایش تسالونیکیان نتیجه سخنان بشری او نیست، وانگهی هرگز در جستجوی موفقیت شخصی نبوده است، و نخواسته است خوشایند آدمیان باشد (۳:۲). سخن او، در حقیقت سخن خود خدا بوده و قدرت خدا توانسته است این یونانیان را قادر سازد «از بتان روی برگردانده و به خدمت خدای زنده و حقیقی درآیند» (۹:۱). بنابراین، این سخن فقط گفتار ساده‌انسانی نیست که بخواهد چیزی درباره‌ی خدا بگوید؛ بلکه سخن خدا است، دخالت خدا بوسیله‌ی روح القدس او است که به خاطر شنوندگان پولس اظهار می‌شود؛ و ایمان ایمانداران مؤثر بودن آن را نشان می‌دهد (۱۳:۲).

این سخن را پولس به نام «انجیل» (خدا) هم می‌خواند (۴:۲، ۹). وانگهی این کلمه چیزی جز پیام رسالت نیست، مژده و خبر خوشی که بزودی برای قرن‌تیان خواهد آورد (۱-قرن ۱۵:۱ و بندهای بعدی) و شاید آنچه در ۱-تسا ۲:۹-۱۰ بیان شده اصطلاح قدیمی‌تر آن است. با اعلام رستخیز عیسی، رسول همکار خدا می‌شود (۲:۳) زیرا خدا است که بوسیله‌ی روح القدس، با قدرت تمام در اعلام آن عمل می‌کند (۵:۱). بدین سان

که خدا به عنوان داوری کننده عادلان و بی‌دینان ظاهر می‌شود، به نظر پولس روز مسیح است، روزی که او با شکوهی که در خور پسر خدا است خواهد آمد تا ایمانداران را نجات بخشیده و شیران را تباہ سازد و در آن روز مسیحیان باید بی‌عیب و نقص باشند.

مضافاً بر اینکه انتظار می‌رود آن روز پس از مدت کوتاهی فرا می‌رسد (چنانکه می‌گوید: ما زنده‌ها که تا فرا رسیدن روز خداوند زنده مانده باشیم ۱۵:۴)؛ لازم به یادآوری است نسل اول مسیحیان و پولس معتقد بودند که بازگشت خداوند نزدیک است و در این مورد سؤال‌های مخصوصی مطرح شده بود که بایستی رسول به آنها پاسخ داده و نظر خود را تصریح نماید، تسالونیکیان می‌پرسیدند: سرنوشت مسیحیانی که پیش از بازگشت خداوند می‌میرند چه خواهد بود؟ آنانکه آمدن شکوهمند خداوند را نمی‌بینند، آیا پایین‌تر از مسیحیانی خواهند بود که هنوز زنده‌اند؟ به طوری که مشاهده می‌شود خیلی زود این سؤال در جمعیت‌های مسیحیان مطرح شده بود. رسول توهم و ترس مخاطبان خود را برطرف می‌کند (۱۳:۴-۱۸) و آنان را امیدوار می‌سازد. این امید بر مبنای رستاخیز مسیح و قدرت خدا است که عیسی را بر خیزانیده است. یک فرد مسیحی برای همیشه نمی‌میرد، مسیح برخاسته از مرگ، پیروان خود را فراموش نخواهد کرد و همگی آنان در روز بزرگ و در شکوه شرکت خواهند داشت. یعنی در لحظه‌ای که فرا می‌رسد نخست مسیحیانی که مرده‌اند برخوانند خاست و به همراه مسیحیانی که زنده‌اند به دیدار خداوند خواهند رفت تا جاودانه با او بمانند.

امید خود، جمعیت مسیحیان را که در مسیح در آن بکار است با خود مسیح یکی می‌داند. و از ملکوتی که خواهد آمد شکوهی را که انتظار دارد (۱۲:۲) هم‌اکنون مساعده‌ای از آن را کسب کرده که عبارت از برانگیختن و ایجاد ایمان در دل آدمیان است. هم‌اکنون خدا، همکار خود را به نوعی شکوهمند ساخته است چنانکه می‌گوید: «آری شما باید که افتخار ما و شادی ما هستید.» (۲۰:۲).

پولس در فعالیت رسالت خود، فعلیت راز مرگ و رستاخیز مسیح را تجربه کرده است: زیرا این واقعه چیزی نیست که فقط به گذشته تعلق داشته باشد. جمعیت‌های مسیحیان و خود پولس با این آزمون که همان آزمون عیسی است روبرو هستند (۱:۶؛ ۲:۱۴). و در این تاریخ که مرگ در فعالیت است، پولس فوران زندگی و شکوه مسیح برخاسته از مرگ را دیده است.

آموزش درباره‌ی پایان روزگار

الف) نامه‌ی اول به تسالونیکیان: گرچه در سه فصل اول این نامه یادآوری وقایع گذشته است و لحن این نامه آن را در نامه‌های دیگر مجزا و متمایز می‌سازد ولی محتوی آموزش مخصوصی درباره‌ی فرجام‌شناسی یعنی وقایع پایان روزگار است. این آموزش منحصر به دستورات معین و دقیق مندرج در ۱۳:۴-۱۱:۵ نیست زیرا امید به بازگشت مسیح اعتقاد مسلمی است که در سرتاسر نامه مرتباً ذکر می‌شود (ر.ک ۱:۱۰؛ ۲:۱۹؛ ۳:۱۳) و پایه و مبنای طرز رفتار مسیحیان است: بدین معنی که فرد مسیحی کسی است در این انتظار بسر می‌برد. روز خداوند که در نوشته‌های عهد عتیق اعلام شده روزی است

(۱:۸-۱۰)، این آمدن تحقق نخواهد یافت مگر پس از یک رشته آشوبهایی که در نوشته های مکاشفه ای یهودیان، در مورد وقایع پایان روزگار همواره اعلام شده است و همچنانکه بنا بر مفاد انجیلها، خود عیسی اعلام نموده است (ر. ک مر ۱۳ و متن های مشابه در انجیلهای دیگر). جریان وقایع پایان روزگار را به شرح پایین می توان خلاصه کرد:

۱- هم اکنون شیطان در این دنیا در فعالیت است. نشانه آن تعقیب و شکنجه هایی است که مسیحیان تحمل می کنند و دنیا بین ایمانداران و بی دینان تقسیم شده است. ولی این بی دینی رفته رفته بیشتر خواهد شد و دروغ و بی عدالتی شیوع خواهد یافت. بالاترین خطر، فریب و گمراهی (افکار باطل) خواهد بود زیرا ممکن است غلط را به جای صحیح و بی عدالتی را بجای عدالت بگیرند.

۲- پس دوران ارتداد فرا می رسد، وقتی که در لحظه معین شخصی بنام «بی دین» ظهور می کند. وی که ضد مسیح واقعی است مظهر تمام قدرت های شر و بدی خواهد بود. بوسیله معجزه ها و کارهای شگفتی که انجام می دهد کسانی را که دوستدار حقیقت نیستند بکلی گمراه خواهد کرد (۲:۱۰). وی با تکبر خود را حتی خدا خوانده و در معبد جلوس خواهد کرد.

اگر در هنگام نوشتن نامه این «بی دین» هنوز نیامده است بدلیل آنست که کسی و چیزی مانع از آمدن او است (ر. ک ۲:۶، ۷ یادداشت های s، r، q)، بدون اینکه بتوان گفت منظور چه کسی است ولی مسلماً مخاطبان نامه، این اشاره را درک می کرده اند. به هر صورت کاملاً روشن است

پولس با ذکر یکی از سخنان خداوند آموزش می دهد (ر. ک ۴:۱۵ v) و تصاویر رمزی متداول در نوشته های مکاشفه ای یهودیان را بکار می برد (صدای فرشته و شیپور خدا که مشیت الهی را اعلام می نماید). نکته قابل توجه آن است که پولس ضرورتی نمی بیند در مورد تصریح زمانها و لحظه ها تأمل نماید و فقط فرا رسیدن ناگهانی آن را یادآوری می کند که «به مانندی دزدی در شب خواهد آمد. مردم تصور خواهند کرد در صلح و آرامش بسر می برند و آنگاه ویرانی بر ایشان خواهد رسید (۲:۵-۳) ولی تنها اندیشه مسیحیان این خواهد بود همواره آماده باشند تا سرور و استاد خود را بپذیرند و پیوسته هشیار بمانند.

ب) نامه دوم به تسالونیکیان: در این نامه دغدغه خاطر نویسنده چیز دیگری است؛ بدین معنی که بعضی از مسیحیان با اطمینان و یقین بر اینکه بازگشت مسیح قریب الوقوع است چنان رفتار می کنند که گویی روز خداوند هم اکنون فرا رسیده است، حتی آموزش رسول را که بدرستی درک نکرده اند بکار می برند (۲-تسا ۲:۱-۲)، اعضای جمعیت در بی نظمی زندگی می کنند (۳:۶)، و احتمالاً مشکلات و فشارهای زندگی روزمره را نادیده گرفته و کار مشغله خود را رها کرده اند (۳:۱۰-۱۲). جزئیات دقیقی که در فصل ۲ آمده درباره وقایعی است که باید قبل از آمدن خداوند روی دهد و ذکر آنها پاسخی برای این وضعیت است. منظور این است از اقدامات پیشدستی و تصورات فریبنده جلوگیری گردد و با هرگونه خیال واهی مبارزه شود. زیرا اگر مسیح باید بیاید و بی دینان را کیفر داده و ایمانداران را در شکوه خود شرکت دهد

پرده این نمایش غم انگیز وضعیت تغییر خواهد کرد ولی هنوز به پردهٔ ماقبل آخر نرسیده ایم. به طوری که مشاهده می شود دومین نامه به تسالونیکیان، نخستین نوشته ای است که این مسئله را به این صورت و با این کلمات مطرح می کند، مسئله ای که مسیحیت در طی نسلها مطرح خواهد کرد هر بار که در چهارچوب ارائه مکاشفه ای دربارهٔ ایمان و امید خود ببیند.

هر دو نامه به تسالونیکیان، گواهی های مهم و ارزشمندی دربارهٔ کلیسای کهن و امیدواری آن کلیسا بشمار می روند. با اینکه در این نامه ها شرح و بسط طولانی دربارهٔ امور عقیدتی وجود ندارد با این همه نبایستی آنها را نوشته های بی اهمیت و کوچکتر پنداشت زیرا به سادگی هر آنچه دربارهٔ ایمان مشترک نخستین مسیحیان است ذکر می کنند و تجربیات نخستین مأموران رسالت را بیان می نمایند: محبت خدایی که ما را می خواند، خداوندی مسیح که بازگشت او با شور و حرارت انتظار می رود، عمل سرشار روح القدس که در اعلام سخن خدا و در زندگی جمعیت ها در فعالیت است، اعتقاد کامل و یقین به رستخیز، پایداری در برابر تعقیب و شکنجه ها، محبت برادرانه که مسیحیان و جمعیت ها را به یکدیگر وابسته می سازد... چگونه ممکن است که فرد مسیحی پیوسته به این سرچشمه برنگردد؟ چگونه ممکن است در دوران خود، همواره با همین امید و همین شور و حرارت فرا خواندن به زندگی را در نیابد؟

که به نظر نویسنده بین تاریخ نوشتن نامه و موقعی که «بی دین» قدرت شیطانی خود را ظاهر کند مدتی نامعلوم خواهد گذشت که مربوط به وجود این مانع مرموز است.

۳- فقط پس از آمدن این «بی دین»، خداوند ظاهر شده و این دشمن را نابود خواهد کرد.

بنابراین کسانی که در تسالونیک تصور می کنند می توانند چنان زندگی کنند که گویی روز خداوند فرا رسیده است، آموزش رسول را فراموش کرده اند (۲:۳)، در اشتباهند زیرا در منتهای شادی به مبارزه ها و آشوب های پایان روزگار نمی اندیشند در صورتی که قبل از پیروزی نهایی مسیح، مبارزه مسیحیان دشوارتر خواهد بود و بیش از هر قدرت باید بصیرت و هشیاری داشته باشند. البته انجیل دعوت کرده است که مسیحیان در شکوه مسیح سهیم باشند (۲:۱۴) ولی قبل از شکوه، تعقیب و شکنجه و رنج است (۱:۴-۵) و نمی توان آنها را پشت سر گذاشت مگر اینکه در محبت، ایمان و پایداری پیشرفت نمود.

در مقایسه با نامهٔ اولی، در دومین نامه به تسالونیکیان موضوع نزدیک شدن پایان روزگار مسلم و قطعی نیست بلکه به همین دلیل که اوایل دوران دشوار مکاشفه ای است باید از هرگونه تغییری در وضعیت موجود و نظم مستقر در جمعیت و جامعه جلوگیری شود (مثلاً امتناع از کار کردن). با این همه کسانی می خواهند چنان زندگی نمایند که گویی پیروزی حاصل شده است (و حال آنکه هنوز تحقق نیافته است) پولس می گوید باید از ایشان احتراز شود (۳:۶) و در صورت لزوم با آنان قطع رابطه شود (۳:۱۴). زیرا در آخرین

اولین نامه به تسالونیکیان

عنوان و سلام

اع ۱:۱۵-۴۰: ۱ از پولس^a، سیلوانس و تیموتاؤس^b به کلیسای^c

تسالونیکیان که در خدای پدر و در خداوند عیسی مسیح است؛ فیض و صلح^d بر شما باد!

ایمان تسالونیکیان در انجیل

۲ همواره درباره همگی شما خدا را سپاسگزاریم^e، در نیایشهای خود [از شما]

یاد می‌کنیم،^۳ بی وقفه عمل ایمان شما را به

یاد می‌آوریم و از زحمت محبت، و از

شکیبایی امید در خداوند ما عیسی مسیح^f،
۱-قرن ۱۳:۱۳-۸:۵

در حضور خدا که پدر ما است.^۴ و می‌دانیم،

ای برادران محبوب خدا، که برگزیدگان او

هستید^g.^۵ زیرا انجیل ما^h نه فقط با سخن

بلکه در قدرت^۱ و در روح القدس و در
۱-قرن ۲:۲-۱۳:۲

اطمینان تمام به شما رسیده است. همچنانکه

می‌دانید چگونه به خاطر شما نزدیک شما

a- در اینجا پولس، برخلاف اکثر موارد، عنوان رسالت خود را ذکر نمی‌کند زیرا در تسالونیک و در فیلیپی در مورد مقام رسالت او

بحثنی نبوده در صورتی که بعداً در قرنتس و در نزد غلاطیان، کسانی منکر رسالت او خواهند بود.

b- هنگامی که پولس این نامه را می‌نویسد، سیلوانس و تیموتاؤس در نزد او هستند. ر.ک مقدمه.

c- در اینجا کلمه کلیسا به مفهوم جمعیت محلی مسیحیان بکار برده شده است. ر.ک ۱-قرن ۱: ۲۷-۲۸.

d- در تعدادی از نسخه‌های خطی در پایان این بند نوشته شده است: از سوی خدا، پدر ما و از خداوند عیسی مسیح، ر.ک ۲-تسا ۱:۲.

e- پولس در نامه‌های خود، به استثنای نامه به غلاطیان، معمولاً پس از اینکه به مخاطبان سلام می‌کند از خدا سپاسگزاری می‌نماید و حق شناسی و شادی خود را به سبب عمل خدا در جمعیت مسیحیان اظهار می‌کند، زیرا مسیحیان جدید به تعداد زیاد به پیام انجیل پاسخ داده‌اند. در اینجا سپاسگزاری شرح و بسط یافته و تا پایان فصل ۳ ادامه دارد و فرصتی است که پولس اوضاع و شرایط گرویدن تسالونیکیان را یادآوری نماید.

f- ترجمه دیگر: که خداوند ما عیسی مسیح می‌آید. ترجمه تحت‌اللفظی: ... امید خداوند ما عیسی مسیح. فکر می‌کنیم کلمات: خداوند ما عیسی مسیح به صورت متمم سه کلمه ایمان، امید و محبت آمده است و پولس در موارد بسیاری این طرز ترکیب کلام را بکار می‌برد تا نشان دهد که مسیح با روش مخصوص خود، در رابطه با پدرش و با آدمیان، امکان به زندگی را گشوده است که به مانند او با ایمان، محبت و امید باشد. ر.ک ۱-قرن ۱۳: ۱۳ p.

g- ترجمه تحت‌اللفظی: می‌دانیم... گزینش شما را. در نوشته‌های عهد عتیق، گزینش از امتیازات اسرائیل است و بدین سبب قوم برگزیده نامیده می‌شود. خدا این قوم را نه به سبب شایستگی مخصوصی بلکه فقط به سبب فیض خود از میان اقوام دیگر برگزیده است. اکنون پولس برای جمعیت مسیحیان که از منشأ یونانی (و نه یهودی) هستند همان امتیاز را قائل می‌شود که از محبت رایگان خدای نجات بخش ناشی می‌شود. ر.ک ۲-پتر ۱: ۱۰ که در آنجا کلمه گزینش برابر و مترادف با فراخواندن آمده است. همچنین ر.ک روم ۸: ۲۹-۳۰.

h- ترجمه دیگر: زیرا اعلام انجیل ما، در نزد شما فقط سخنرانی نبود، بلکه قدرت، عمل روح القدس و انجام شگفت‌انگیز.

i- قدرتی که در اعلام انجیل وجود دارد، نباید حتماً به مفهوم معجزه درک شود، گرچه این کلمه وقتی در زبان یونانی به صورت جمع می‌آید اکثراً به معنی معجزه‌ها است مثلاً در ۱-قرن ۲: ۴-۱۶. پولس می‌گوید که در عمل اعلام و موعظه انجیل، قدرت خدا در کار است و چنانکه در نوشته‌های عهد عتیق آمده روح خدا و در اینجا روح القدس عامل اصلی این فعالیت است. منظور از اصطلاح: اطمینان تمام یا انجام شگفت‌انگیز، موفقیت غیرمنتظره و غیرقابل توصیفی است که در انتشار سخن خدا، با وجود اوضاع و شرایط نامساعد حاصل می‌شود. ر.ک بند ۶ و بندهای بعدی: ۱۴: ۲ و بندهای بعدی.

^{۱۰} و در انتظار پسرش از آسمانها باشید، او ۱-قرن:۷؛
که عیسی از مردگان برخیزانده تا ما را از
خشمیⁿ که می آید برهاند.
تیط:۲:۱۳
روم:۲:۵
۹:۵

۲-تسا:۳:۹ شده ایم. ^۶ و شما تاسی کنندگان به ما و
خداوند شده اید،^۱ در محنت زیاد، سخن^k را
لوا:۱۳:۸ با شادی روح القدس پذیرفته اید،^۷ به طوری
که شما برای تمام ایمانداران در مقدونیه و
در اخائیه^۱ نمونه ای شده اید.^۸ زیرا سخن
خداوند از [نزد] شما نه فقط در مقدونیه و
در اخائیه طنین انداز شده بلکه در همه جا
ایمان شما نسبت به خدا منتشر گردیده است
به طوری که نیازی نداریم از آن هیچ سخن
بگوییم.^۹ چون خود ایشان در مورد ما اعلام
می کنند چگونه به نزد شما وارد شدیم و
چگونه شما از بت ها به سوی خدا بازگشته
اید^m تا برده خدای زنده و حقیقی شوید،
یو:۱۷:۳
اع:۱۴:۱۵
۱۷:۲۲-۳۱

فعالیت رسالت پولس

^۲ زیرا، ای برادران، خودتان
می دانید که آمدن ما به نزد شما
بیهوده نبوده است.^۲ بلکه هر چند،
به طوری که می دانید، قبل از آن در
فیلیپی^o رنج کشیده [و] توهین شده ایم، ما اع:۲۰-۲۴
در خدای خود اطمینان یافته ایم تا انجیل اع:۱۷-۵
خدا را در مبارزه بزرگی به شما اعلام کنیم.
^۳ زیرا موعظه ما نه از گمراهی، نه از ناپاکی

ج- در بند ۵ به جای فعل آمدن، فعل شدن بکار برده شده زیرا همین فعل در بند ۶ آمده است در جایی که می گوید: و شما تاسی کنندگان به ما و همچنین به خداوند شده اید. تسالونیکیان به رسولان تاسی کرده اند زیرا به مانند ایشان به خاطر انجیل رنج تحمل کرده اند. ر. ک ۱-قرن:۱۶:۴. ضمناً در بند ۱۴:۲ پولس خواهد گفت که تسالونیکیان به کلیساهای یهودیه تاسی کرده اند یعنی به مانند ایشان به سبب انجیل تعقیب و شکنجه شده اند. به طوری که ملاحظه می شود در اولین نوشته های پولس کلمه تاسی کردن بدان معنی نیست که سعی کنند رفتار و فضایل اخلاقی کسی را تقلید نمایند بلکه منظور آن است که هر فرد پیرو مسیح همان اوضاع و شرایط «خدمتگزار رنجبر» را بپذیرد که همان وضعیت عیسی بوده است چنانکه گفته است: «اگر مرا تعقیب و شکنجه کرده اند، شما را هم تعقیب و شکنجه خواهند کرد» (یو:۱۵:۲۰، ر. ک مت ۱۰:۱۸ و متن های مشابه).
k- سخن. واژه ای که در نوشته ها و ادعای مسیحیان اولیه به صورت کلمه ای فنی بکار برده شده و بارها در انجیل ها مخصوصاً در توضیحات داستان تمثیلی مرد بذرافشان و متن های مربوط به آن آمده است. ر. ک مر ۱۴:۴، ۲۰، ۳۳ و متن های مشابه در انجیل های دیگر. وقتی که این کلمه به تنهایی و بدون مضاف الیه می آید تقریباً مترادف با کلمه انجیل است. ر. ک غلا:۶:۶؛ فی:۱:۱۴؛ کول:۳:۴؛ ۲-تیمو:۲:۴؛ اع:۴:۶. ولی اکثراً با کلمه دیگری تکمیل می شود مثلاً سخن خدا یا سخن خداوند. ر. ک ۱:۸؛ ۲:۱۳؛ ۴:۱۵؛ ۲-تسا:۳:۱. این کلمات تصریح می کنند که منشأ اسن سخن، که بوسیله آدمیان به آدمیان دیگری خطاب می شود، الهی است. در اینجا پولس همان موضوعی را مطرح می کند که در انجیل های همگونه در توضیحات تمثیل مرد بذرافشان ذکر شده و عبارت از پذیرش سخن مأموران رسالت است. سخن ثمری به بار نمی آورد مگر در نزد کسانی که با وجود تحمل رنجها و مصائب، آن را با شادی می پذیرند. چنین پذیرش کاملی امکان ندارد مگر در صورتی که این سخن را به عنوان سخن خدا بشناسند و نه اینکه تصور شود سخنی درباره خدا است که سخنرانان در ضمن اظهار عقاید مذهبی خود بیان می نمایند. ر. ک. ۱۳:۲.

l- مقدونیه و اخائیه نام دو ایالت یونانی تحت اداره رومیان بوده است و مفهوم عبارت این است که در سرتاسر یونان، تسالونیکیان نمونه ایمان بوده اند.

m- ترجمه دیگر: چگونه از بتان روی گردان شده اید و به سوی خدا روی آورده اید. ر. ک ۲:۴ p. بندهای ۹-۱۰ به مانند خلاصه ای از موعظه و اعلام انجیل به مشرکان است. از آنان دعوت می نماید به خدای یگانه بگردند زیرا تنها خدایی است که باید به او خدمت کرد، به پسرش که از میان مردگان برخیزانیده ایمان آورد (ر. ک روم ۴:۱ h) و در انتظار نجاتی بود که به هنگام آمدن شکوهمند خود خواهد آورد.

n- خشمی که در موقع محکومیت گناهکاران در مراجعت خداوند ظاهر خواهد شد. ر. ک ۱-تسا:۵:۹. ولی پولس تصریح می کند که این خشم می آید و در حال فرا رسیدن است، ر. ک ۱-تسا:۲:۱۶؛ روم ۱:۱۸. Z.

o- ر. ک اع:۱۶:۱۹-۲۴.

و نه از حيله است. ^۴ اما چون خدا ما را به تجربه گذاشته تا انجيل را به ما بسپارد^p، به همين گونه ما نه براي خوشايند انسان ها بلکه براي خدا سخن مي گوييم که دلهاي ما را مي آزمايد. ^۵ زيرا به طوري که مي دانيد، هرگز با چاپلوسي سخن نگفته ايم، نه با بهانه اي طمع داشته ايم، خدا شاهد است؛ ^۶ در پي افتخار از انسان ها نبوده ايم، نه از شما و نه از ديگران، ^۷ [در صورتی که] مي توانستيم به عنوان رسولان مسيح خود را تحميل کنيم^q. اما در ميان شما کودکان^r بوده ايم. بمانند دايه اي^s که از فرزندان خود مواظبت مي کند، ^۸ بدین گونه با علاقه فراواني که به شما داريم، مي خواستيم نه فقط انجيل خدا را به شما تسليم کنيم بلکه

۱- تیمو: ۱۱
غلا: ۱۰
۱ پرا: ۲۰: ۲
قرن: ۹: ۵
یو: ۴۱، ۴۴
غلا: ۱۹: ۴
خود مواظبت می کند،^۸ بدین گونه با علاقه فراواني که به شما داريم، مي خواستيم نه فقط انجيل خدا را به شما تسليم کنيم بلکه

نيز جانهاي خود را، زيرا براي ما محبوب شده بوديد. ^۹ زيرا، اي برادران، دشواری و خستگي ما را بياد داريد؛ با کار کردن شب و روز تا باري بر هيچ يك از شما نباشيم^s، انجيل خدا را به شما اعلام کرده ايم. ^{۱۰} شما شاهديد و خدا هم [شاهد است]، چقدر نسبت به شما ايمانداران مقدس، عادلانه و بي عيب بوده ايم. ^{۱۱} چنانکه مي دانيد، چگونه براي هر يك از شما به مانند پدري نسبت به فرزندانش^t، ^{۱۲} شما را تسلي و دلداري داده و توصيه کرده ايم تا به روش شايسته خدا رفتار ۱- قرن: ۱۵: ۴
کنيد^u که شما را به ملکوت و شکوه خود ۲- تسا: ۵: ۱
مي خواند. ۱- پتر: ۱۰: ۵

p- ترجمه تحت اللفظي: همان طور که بوسيله خدا آزمائش شده ايم براي اينکه انجيل به ما سپرده شود به همان گونه سخن مي گوييم... در اينجا پولس دو حالت را با يکديگر مقايسه مي نمايد: يکي حالي که قبلاً داشته، وقتي که خدا او را آزمائش کرده بود تا انجيل را به او بسپارد و دوم حالي که اکنون دارد و انجام وظيفه مي کند؛ و مي گويد که اين دو حالت يکي است و تغييری نکرده است. امروز به مانند روزی که مورد «آزمائش» بوده، هرگز در پی آن نبوده است که مورد قبول طبع آدميان قرار گيرد بلکه خوشايند خدا باشد، زيرا قلب رسول همواره در برابر خدا گشوده و عريان است، خدایي که دلها و درون آدميان را به خوبی سنجيده و مي شناسد.

q- مي توان ترجمه کرد: ما که مي توانستيم باري بردوش شما باشيم. ر. ک بند ۹ و ۱- قرن: ۹: ۱۸-۱۷. ولي پس از ذکر افتخارهاي بشري، اين عبارت را بايد به معنی وسيع تری گرفت، با اين همه نمی توان اشاره به امور مادی و هزینه معاش را کاملاً نادیده گرفت.

r- کلمه يوناني که در اين مورد بکار رفته، با حذف يا افزودن يک حرف، دو معنی مختلف پيدا می کند بدین سبب بر طبق تعدادی از نسخه های خطی بايد آن را کودکان خردسال ترجمه نمود و بر طبق نسخه های خطی ديگری مهرباني فراوان ترجمه می شود. به نظر بعضی از مفسران کلمه مهرباني با ترکیب عبارات متن مناسب تر است زيرا پولس خود را با مادر، دايه و يا پدري مقايسه می کند و مقايسه با کودکان مطرح نيست. ضمناً منظور از کلمه مهرباني، طرز رفتاری نيست که بتوان بوسيله آن به کسی موعظه و نصيحت نمود بلکه نوعی مهرباني، مختص کسانی است که قدرت و مقامی دارند و نمی خواهند با خشونت نظر خود را به زيردستان تحميل نمايند.

s- پولس، چندین بار با مناعت طبع یادآوری می کند که نخواستہ است به جمعيت هايی که خودش تشکيل داده از نظر مادی وابسته و نیازمند باشد. ر. ک ۲- تسا: ۳: ۷-۹؛ ۱- قرن: ۴: ۱۲؛ ۲- قرن: ۷: ۱۱-۱۰؛ ۱۲: ۱۳-۱۸؛ اع ۲۰: ۳۳-۳۵، ولي با اين همه موقعی که در تسالونیک انجيل را اعلام می کرد کمکی را که فیلپيان فرستاده بودند پذيرفته بود. (فی ۴: ۱۵-۱۶).

t- پولس از بند ۷ به بعد مرتباً کلمات و اصطلاحاتی بکار می برد که در زمينه مهر و محبت است: مثلاً در بند ۷ کلمه کودکان (در بعضی از نسخه های خطی: مهرباني)، در بند ۸، کلمات علاقه فراوان و محبوب آمده است و حتی خود را با دايه ای مقايسه می کند که از کودکان خود مواظبت می نمايد و با اينکه نسبت به آنان به مانند پدري حقيقي رفتار کرده است، بالاخره اين اظهارات محبت آميز در بند ۸ به اوج خود می رسد وقتي که می گويد حاضر است جان خود را به خاطر ايشان بدهد. ر. ک يو ۱۵: ۱۳.

u- ترجمه تحت اللفظي: قدم برداريد.

ستایش مجدد ایمان تسالونیکیان

۱۳ و بدین سبب ما هم خدا را پیوسته
 مر۴:۱۶ سپاسگزاریم، چون سخن خدا را که دریافت
 کرده بودیم به گوش شما می رساندیم، شما
 آن را نه به مانند سخن انسان ها پذیرفتید
 اع۱۱:۱ بلکه برطبق اینکه حقیقتاً سخن خدا است و
 فی۱۳:۲ در شما ایمانداران عمل می کند. ۱۴ زیرا،
 ای برادران، شما تأسی کنندگان^v به
 کلیساهای خدا شده اید، آنهایی که در
 یهودیه در مسیح عیسی هستند، چون که شما
 هم از هموطنان^v خود همان رنج ها را
 کشیده اید که ایشان نیز از طرف
 اع۲۳:۲ یهودیان [کشیده اند]،^{۱۵} آنان که خداوند
 مر۱:۳۴

عیسی و پیامبران خود را کشته و ما را
 تعقیب کرده اند، و بر خدا خوشایند نبوده و
 مخالف همه انسان ها هستند،^{۱۶} ما را مانع
 شده اند به امت ها سخن بگوییم تا نجات
 یابند. بدین سان پیوسته به گناهان خود
 می افزایند^w؛ ولی خشم خدا برای همیشه^x
 بر ایشان فرا رسیده است.

قصد مراجعت به تسالونیک، مأموریت تیموتاؤس

۱۷ با این همه، ای برادران، که مدتی از
 شما محروم بودیم، از روی شما و نه از
 دل^y، به حد زیاد کوشش داشتیم با اشتیاق

v- ر. ک ۱:۶. j.

v-v- ترجمه تحت اللفظی: از قبيله خود...

w- ترجمه تحت اللفظی: گناهان خود را کامل می کنند. در اینجا قضاوت شدید و سخنان تندی را درباره یهودیان اظهار می نماید
 که می توان درک نمود. زیرا پولس همواره به یهودی بودن خود افتخار کرده و امتیاز اسرائیل را یادآوری و تأیید نموده است،
 موقعی که از خشم یا شکوه و افتخار سخن گفته، نخست برای یهودی و سپس برای یونانی بوده است. ر. ک روم ۲:۹-۱۰ و
 در طی مأموریت رسالت خود، همیشه پیام نجات را بدو به یهودیان خطاب کرده است و برطبق کتاب اعمال رسولان همواره به
 همین ترتیب عمل می کرده است مثلاً در قبرس (اع ۱۳:۵)، در انطاکیه پیسیدیه (اع ۱۳:۱۴-۴۳)، در ایقونیه (۱:۱۴)، در
 فیلیپی (اع ۱۶:۱۳)، در تسالونیک (۲:۱۷)، در بیری (۱۰:۱۷)، در قرنتس (۴:۱۸)، در افسس (۸:۱۹) و بالاخره در رم
 (۲۴-۱۷:۲۸)، ولی هربار (ر. ک اع ۱۳:۴۵-۵۰؛ ۱۲:۱۴، ۱۹؛ ۵:۱۷؛ ۱۳؛ ۱۲:۱۸) یهودیان که در شهرهای یونانی
 نفوذی داشتند مانع از موعظه به مشرکان شده، برای او مشکلاتی ایجاد می کردند و حتی موجب تعقیب و بدرفتاری با او
 می شدند. بدین سبب می توان گفت به چه سبب چنین کلمات تند و شدیدی بکار می برد. پولس از کور باطنی برادران خود
 خشمگین است. یهودیان که باید خودشان حامل پیام انجیل باشند در همه جا مانع کار او بودند، همچنان که در دوران گذشته
 مانع پیام پیامبران بوده، سپس مانع عیسی شده بودند. با این همه پولس موقعی که از سرنوشت قوم برگزیده سخن می گوید
 هرگز دلیل امتناع موقتی اسرائیل را باعث محکومیت و مرگ مسیح در اورشلیم یا تعقیب و شکنجه مسیحیان نمی داند. در غلا
 ۴:۲۱-۳۱ و مخصوصاً در روم ۹-۱۱ مشروحاً توضیح می دهد: اسرائیل با نپذیرفتن پیام انجیل موقتاً خارج از نجات قرار
 گرفته ولی همواره این نجات به اسرائیل عرضه خواهد شد (روم ۹:۲ h) و اسرائیل از آن استفاده خواهد کرد زیرا عطایا و
 دعوت خدا غیرقابل برگشت هستند. (روم ۱۱:۲۹) و در هر دورانی وجود داشته چنانکه در این مرحله تاریخ و در دوران قبلی
 بوده اند (ر. ک پذیرش و رفتار نامناسبی که به موعظه پیامبران داشته اند).

x- ترجمه دیگر: خشم بر روی ایشان افتاده است. این عبارت (با تصریح خشم خدا که در بسیاری از نسخه های خطی است) در
 کتاب وصایای دوازده پیامبر بزرگ آمده است (ر. ک لاو ۱۱:۶)، در آنجا هدف خشم خدا خارجیان یعنی سی شمی ها هستند
 که فرزندان یعقوب با آنان بدرفتاری کرده بودند. اگر پولس این عبارت را از آنجا گرفته باشد معنی و مفهوم آن در جهت
 مخالف بکار می برد.

اصطلاحی را که برای همیشه ترجمه شده است گاهی مُدام یا برای پایان ترجمه می کنند.

نکته قابل توجه: برابری و مقایسه این متن با ۱۰:۱ بدین معنی است که ایمان در عیسی از خشم رهایی می بخشد ولی ایجاد
 مانع درمقابل نجات موجب افتادن به زیر این خشم می شود. ر. ک ۱۰:۱ n.

y- ترجمه تحت اللفظی: محروم از روی شما و نه از دل.

از ایمان شما بدانم؛ مبادا که وسوسه کننده شما را وسوسه کرده باشد و زحمت ما بیهوده شود.

باری اکنون تیموتاؤس از نزد شما به اینجا آمده و برای ما خبرهای خوشی از ایمان و محبت شما آورده است و اینکه همواره خاطره خوبی از ما دارید و میل زیادی به دیدن ما دارید همچنانکه ما هم نسبت به شما داریم.

بدین سبب ای برادران، در نهایت فشار و مصیبت خودمان، به علت ایمانتان، در ۲-۱۳:۴ شما تسلی یافته ایم؛^۸ زیرا، اکنون زندگی می کنیم، چونکه شما در خداوند پایداری می نمایمید.^۹ زیرا در مورد شما، چه سپاسگزاری می توانیم از خدا بکنیم، به علت تمام شادی که در برابر خدای ما به علت شما خوشوقت هستیم؟^{۱۰} شب و روز بی نهایت نیایش می کنیم تا روی شما را ببینیم و کمبودهای ایمان شما را تکمیل نماییم.^{۱۱}

زیاد، روی شما را ببینیم!^{۱۸} بدین سبب خواسته بودیم به نزد شما بیاییم، حقیقتاً من پولس، و یک بار و دو بار^۲، و شیطان ما را مانع شد.^{۱۹} زیرا کیست امید ما، شادی ما یا تاج شکوه، آیا شما نیستید؟ در مقابل خداوند ما عیسی، هنگامی که بیاید^{۱۰}.
فی ۴: ۱۰ زیرا شما شکوه و شادی ما هستید.

۳
بدین سبب چون نمی توانستیم بیشتر صبر کنیم، تصمیم گرفتیم در آتینا تنها^b بمانیم،^۲ و تیموتاؤس، برادر ما و همکار خدا^c را در انجیل مسیح فرستادیم، تا شما را تقویت کرده و در مورد ایمان به شما تسلی دهد،^۳ تا هیچ کس از این مصیبت^d متزلزل نشود. زیرا خودتان می دانید که برای همین تعیین شده ایم.^۴ و زیرا وقتی که نزد شما بودیم به شما پیشگویی می کردیم که باید مصیبت هایی را تحمل نماییم؛ و نیز بطوری که می دانید روی داده است.^۵ بدین سبب من هم که نمی توانستم بیشتر صبر کنم، فرستاده ام تا

Z- ترجمه دیگر: چندین بار. همچنین می توان تصور کرد که منظور دوبار است.

a- کلمه یونانی که در این مورد بکار برده شده به مفهوم بازگشت شکوهمند عیسی در پایان روزگار است. ر. ک ۱۳:۳؛ ۲۳:۵؛ ۲-تسا ۱:۲؛ ۸-۱:۸؛ ۱-قرن ۱۵:۲۳ و مت ۲۴:۲۴. c.

b- وقتی پولس می گوید: تنها بمانیم یا منظور تنها خود او است و در این صورت سلوانس و تیموتاؤس بعداً برطبق اع ۵:۱۸ در قرنتس به او خواهند پیوست؛ یا منظور از کلمه تنها پولس و سلوانس است و تیموتاؤس و سلوانس برابر دستوراتی که در اع ۱۷:۱۵ ذکر شده در آتینا به او پیوسته اند و در آنجا درباره مسافرت تیموتاؤس به تسالونیک تصمیم گرفته شده است.

c- این کلمه در نسخه های خطی مختلف به صورت های متفاوت است: خدمتگزار خدا؛ همکار ما؛ خدمتگزار خدا و همکار ما؛ خدمتگزار خدا و همکار ما؛ خدمتگزار و همکار خدا. در مورد معنی این کلمات ر. ک ۱-قرن ۹:۳. b.

d- یهودیان در ادبیات مکاشفه ای خود چنین مجسم می کردند که پیش از پایان روزگار آزمون ها و مصیبت هایی بر ایمانداران فرا می رسد تا اینکه مسیح موعود آمده و سلطنت نماید ر. ک مر ۱۳ و متن های مشابه. پس از مرگ و رستاخیز مسیح، مسیحیان تصور می کردند که این دوران نهایی فرا رسیده است و منتظر آمدن خداوند در این دوران بودند ر. ک ۲:۱۹؛ ۲-تسا ۲:۲. کلمه یونانی که مصیبت ها ترجمه شده گاهی تجربه ها، آزمون ها ترجمه می شود (۲-تسا ۱:۶) و به معنی سختی و محنت و... است این کلمه مختص نوشته های مکاشفه ای و به مفهوم مجموعه وقایع نامطلوب و خصمانه است. به نظر پولس زندگی در آزمونها وضعیت معمولی مسیحیان قبل از آمدن مسیح است. ر. ک اع ۲۲:۱۴.

e- کمبودهای ایمان شما... پس از اینکه پولس از ایمان تسالونیکیان ستایش کرده این اظهارات موجب شگفتی است ولی کلمه ایمان را به طریق های مختلف می توان درک و ملاحظه کرد: ایمان نه فقط آن عمل اساسی است که بدان وسیله انسان خود را به خدا یعنی تنها عامل نجات در عیسی مسیح واگذار می کند بلکه بسط و توسعه این عمل یعنی نتایجی است که از ایمان برای زندگی عملی حاصل می شود و جزو آموزشهای مذهبی است. پولس به مسائل مربوط به طرز رفتار عملی ایمانداران خواهد پرداخت و از هم اکنون خوانندگان خود را به پیشرفت هایی متوجه می کند که از ایشان انتظار دارد. ر. ک روم ۹:۱۰. Z.

زندگی که خوشایند خدا است: پاکی، محبت برادرانه

۴ وانگهی، پس ای برادران، از شما درخواست می‌کنیم و در خداوند عیسی تشویق می‌نماییم: به همان‌گونه که از ما یاد گرفته‌اید که چه نوع باید شما رفتار کنید و خدا را راضی کنید، پس اما همانطور زیادتر ترقی نمایید.
۲ زیرا شما می‌دانید چه دستورهایی به واسطه خداوند عیسی^g به شما داده‌ایم.

۳ زیرا این است اراده خدا [یعنی] قدوسیت افس: ۱

شما^h: از زنا خودداری کنید،^۴ هریک از شما بدانند چگونه جسمⁱ خود را مقدس و
۱-قرن: ۷
۲-قرن: ۶-۱۲
۳-قرن: ۲۰، ۲۹؛
۴-قرن: ۷

۲-تسا: ۲۱۵
۱۱ اما خود خدا و پدر ما و خداوند ما، عیسی راه ما را به سوی شما هدایت نماید.
۱۲ و خداوند شما را رشد دهد و محبت [شما] را نسبت به یکدیگر و نسبت به همه افزایش دهد، همچنانکه ما نیز نسبت به شما [داریم]:^{۱۳} تا دل‌های شما را تقویت نماید تا در تقدس در برابر خدا و پدر ما بی‌نقص باشید، هنگام آمدن خداوند عیسی با تمام مقدساتش^f.
۲۳: ۵
۱-قرن: ۸
زک: ۱۴: ۵
۷ دان

f- روش نگارش در این بند خیلی «مقطع» است زیرا پولس اصطلاحات معین و آماده‌ای را یکی پس از دیگری می‌آورد: مثل دل‌های شما را تقویت کند، در برابر خدا بی‌نقص، هنگام آمدن خداوند. با همه مقدساتش اصطلاحی متداول است که پولس بکار می‌برد: ر. ک تث ۳۳: ۳؛ زک ۱۴: ۵؛ دان ۲۵: ۷-۲۷. این مقدسان چه کسانی هستند ممکن است منظور فرشتگانی باشند که در قسمتهای مختلف عهد عتیق و عهد جدید ذکر شده است (ایوب ۱: ۵؛ ۱۵: ۱۵؛ مز ۸۹: ۶، ۸؛ بنسی ۱۷: ۴؛ دان ۱۰: ۴، ۱۴، ۲۰؛ ۱۳: ۸؛ مت ۲۵: ۳۱؛ مر ۸: ۳۸؛ اع ۱۰: ۲۲؛ مکا ۱۰: ۱۰ و ممکن است منظور پولس ایماندارانند که همیشه ایشان را به این نام می‌خواند ولی باید هر دو معنی را در نظر داشت زیرا در محافل یهود اظهار شده که مقدسان با فرشتگان هم‌رأی داشته‌اند و در روز داوری مقدسان به فرشته تغییر می‌یابند. ر. ک هنوخ ۳۹: ۵؛ ۴: ۵۱. در بعضی نسخه کلمه آمین در پایان آمده است و احتمالاً برای استفاده متن در آیین نیایش می‌باشد.

g- کلیسای اولیه هم مسیح برخاسته از میان مردگان را خداوند می‌دانستند و هم عیسی مسیح تاریخی را که بر روی زمین زندگی کرده بود. دستوراتی را که پولس از طرف خداوند عیسی و به نام او می‌دهد (ترجمه تحت اللفظی: بوسيله خداوند عیسی) ممکن است بر مبنای سرمشق‌ها و آموزشهایی باشد که داده است ولی ممکن است طرز رفتاری است که روح او تلقین می‌نماید، روح او که در رسولان و در جمعیت‌های مسیحیان زندگی می‌نماید.

h- این کلمه یادآوری عمل خدا است، خدایی که ما را مقدس می‌کند زیرا منشأ هر تقدسی است برابر آنچه خداوند می‌گوید: «مقدس باشید زیرا من مقدس» ر. ک لائو ۱۹: ۲؛ مت ۵: ۴۸ و روم ۶: ۱۹.

i- ترجمه تحت اللفظی: هریک از شما بدانند چگونه طرف خودش را در تقدس و احترام بدست آورد. کلمه یونانی که جسم ترجمه شده است از نظر لغوی به معنی ظرف، ظروف آشپزخانه... است ولی در اینجا به کبابه بکار برده شده و مترجمان آن را به روشهای مختلف ترجمه کرده‌اند:

یکی به معنی جسم (نظیر ترجمه بالا) و اکثراً در زبان یونانی به این معنی بکار برده می‌شود (ر. ک ۲-قرن: ۷). در این صورت منظور نگهداری جسم خود و به عبارت دیگر تسلط کامل بر آن است.

مفهوم دیگر این کلمه را زن درک کرده‌اند چنانکه در ۱-پطرس ۳: ۷ (ر. ک امت ۵: ۱۵) و در بعضی از متون کاهنان به این معنی گرفته شده است. ولی این معنی تصریح همان معنی اولی یعنی ظرف = جسم است زیرا در بین اقوام سامی، مرد زن را به عنوان جسم خود و گوشت و خون خود می‌دانند چنانکه در پید ۲۳: ۲ ذکر شده است. به عبارت دیگر شوهر دارای دو جسم است: جسم خودش و جسم همسرش. بنابراین مفهوم اخیر به نظر ما مناسب تر است زیرا نه فقط فعل بدست آوردن که در این عبارت آمده در زبان یونانی در مورد زن گرفتن نیز بکار می‌رود (ر. ک ۱-قرن: ۷؛ ۲) بلکه با موضوع کلام و ترکیب عبارت بیشتر تطبیق می‌نماید و پولس نظیر ۱-قرن ۷ آزادی و بی‌بندوباری مشرکان را در امور جنسی (که در متن بالا زنا کردن ترجمه شده است) در مقابل تسلط بر نفس (جسم خود را نگهدارد) نمی‌آورد بلکه در مقابل ازدواج می‌آورد که فرد مسیحی بدان وسیله می‌تواند مقدس بودن و تعلق خود را به خدا حفظ نماید. در آن دوران، در شهری که مردم بت پرست و مشرک بودند برای فردی که به مسیحیت گرویده بود انتخاب همسر مسئله دشواری بوده و پولس مجبور شده است توجه خوانندگان را به این مسئله جلب نماید.

محترم نگهدارد،^۵ تسلیم هیجانهای طمع نشوید، و درست به مانند امت هایی که خدا را نمی شناسند.^۶ هیچ کس در این کار^k به برادرش تعدی و از او بهره برداری نکند زیرا خداوند در مورد همه اینها انتقام می گیرد،^۱ چنانکه نیز قبلاً^۷ به شما گفته و گواهی کرده ایم. چون^۷ که خدا ما را به ناپاکی نخوانده است، بلکه به مقدس شدن^m. کسی که این [دستور]ها را رد بکند، انسانی را رد نمی کند بلکه خدا را نیز [رد می کند] که به ما، روح القدس خود را می دهد.ⁿ

رستاخیز از میان مردگان و انتظار روز خداوند

برادرانی که در سراسر مقدونیه هستند می کنید. لیکن ای برادران، شما را تشویق می کنیم بیشتر پیشرفت نمایید؛^{۱۱} و بر آن باشید که در آرامش بسر برید؛ و هر کدام به کارهای خود بپردازد و با دست های خود کار کند، همان طور که به شما دستور داده ایم^o، تا در نزد آنان که در خارج هستند با شایستگی رفتار کرده و بدین سان به کسی نیاز نخواهید داشت.^p

و در مورد دوستی برادرانه، شما نیازی ندارید که به شما بنویسند؛ زیرا خودتان از خدا آموخته اید که به یکدیگر محبت داشته باشید،^{۱۰} و همین کار نسبت به همه

ج. ر. ک مز ۷۹:۶؛ ار ۱۰:۲۵؛ طوبی ۵:۸، ۹ (ترجمه یونانی).

k- بعضی از مترجمان این کلمه را در این منافع ترجمه می کنند ولی کمتر احتمال دارد که پولس در اینجا ناگهان موضوع رعایت اصول اخلاقی را در منافع تجارته مطرح سازد در صورتی که در بند بعدی مجدداً سخن از ناپاکی است.

l- ر. ک مز ۹۴:۱؛ بنسی ۵:۳؛ تث ۳۲:۳۵.

m- در این ملاحظه می شود که خدا ما را به دو چیز مختلف می خواند که پاک بودن و مقدس بودن است. به طوری که از بیان پولس برمی آید خدا ما را در وضعیت «ناپاکی» یافته و بدو ما را به پاک بودن خوانده است سپس کسی را که خوانده شده به مقدس بودن می خواند. بنابراین دعوت خدا موجب تغییر و تحول ما است.

n- در بعضی از نسخه های خطی این عبارت چنین است: ... که به شما روح خود، روح القدس را داده است. عبارتی که برای اعطای روح القدس بکار برده شده متن حزق ۲۷:۳۶ و ۱۴:۳۷ را به یاد می آورد.

o- در جامعه مشرکان، کار کردن بر عهده بردگان بوده است و بدین گونه از وضعیت اجتماعی مسیحیان تسالونیک اطلاع می یابیم. پولس می ترسد که انتظار مراجعت قریب الوقوع مسیح، مسیحیان را از اشتغالات معمولی خود منحرف سازد. ر. ک ۲-تسا ۲:۲ و ۳:۷-۱۰.

p- این عبارت را باید با توجه به اوضاع و احوال مربوطه درک نمود: پولس نمی گوید که فرد مسیحی نیازی به برادران خود ندارد بلکه نباید به علت خبط و خطای خود و یا به سبب کاهلی باری بردوش دیگران باشد. ر. ک ۲-تسا ۳:۶-۱۲.

q- ترجمه تحت اللفظی: آنانکه می خوابند. همین اصطلاح خوابیدن در بند بعدی نیز بکار برده شده است زیرا در نزد یهودیان و یونانیان، خوابیدن تصویر معمول و متداول برای مردن است و می توان دریافت که بیدار شدن هم تصویری از رستاخیز باشد. ر. ک ۱۰:۵.

مسئله ای که موجب اشتغال خاطر مسیحیان تسالونیک شده این است: مسیحیانی که در این موقع می میرند و آخرین نسل مسیحیان هستند آیا آمدن خداوند را نخواهند دید؟ مرگ هایی که در کلیسای اولیه روی می داد حتماً ایمانداران را آشفته خاطر کرده بود.

r- در اینجا دیگران، کسانی هستند که در بند ۱۲ ذکر شده است در خارج هستند و منظور مشرکانند (ر. ک ۶:۵). در آن دوران به استثنای بعضی محافل گنوستیک، یونانیان دیگر عقیده به زندگی پس از مرگ نداشتند و زندگی جاودانی را که ادیان شرقی وعده می دهند باور نمی کردند.

مرده و دوباره برخاسته است^s،
 به همین گونه^t نیز آنانکه بوسیله عیسی
 خوابیده اند، خدا [آنان را] با او باز خواهد
 آورد^u.^{۱۵} چون که این را بوسیله سخن
 خداوند^v به شما می گوئیم: که ما، زنده ها
 ۱۰-قرن:۷
 که برای آمدن خداوند مانده باشیم^w از
 ۵۱:۱۵-قرن
 آنان که خوابیده اند سبقت نخواهیم جست.
 ۳۱-۲۴:۳۰-مت
^{۱۶} زیرا با دستوری که خود خداوند می دهد،
 ۱۵:۲۱-قرن:۵۲
 به صدای فرشته، به شیپور خدا، [خداوند]
 از آسمان فرود خواهد آمد، و آنان که در
 ۱۳:۱۹-خروج
 ۲۳:۱۵-قرن
 مسیح مرده اند، بدو^a برخوانند خاست.

۱۷ سپس ما زندگان، که مانده ایم، همگی با
 آنان، در ابرها^x به ملاقات خداوند در هوا
 برده خواهیم شد؛ و بدین سان همیشه با
 خداوند خواهیم بود^y.^{۱۸} پس بوسیله این
 سخنان به یکدیگر تسلی دهید.
 ۷:۱۴-۱
 اما ای برادران، در مورد زمان ها و
 ۷:۱۴-مت
 لحظه ها، نیازی ندارید که به شما
 بنویسند زیرا خودتان کاملاً می دانید: که
 ۱-قرن:۸
 روز خداوند^z پس به مانند دزدی در شب فرا
 ۲-تسا:۲
 می رسد^a.^۳ زیرا وقتی که می گویند: صلح و
 ۳۹:۱۲-لو
 امنیت، [در آن وقت] به ناگهان به تباهی بر
 ۲۴:۲۴-مت
 ۱۴:۶-ار

S- در زبان یونانی کلمه^s مخصوصی به مفهوم دوباره زنده شدن وجود ندارد و در نوشته های عهد جدید که به زبان یونانی است معمولاً
 کلمه برخاستن بکار برده اند ولی پولس بندرت این کلمه را بکار برده است و بجای آن فعل بیدار شدن را آورده که فاعل آن
 عیسی و عامل آن خدا است و محتمل است که در اینجا پولس عبارتی را آورده باشد که در قدیم در اعلام ندا بکار می رفته است.
 t- در اینجا ترکیب عبارت قطع شده و قاعداً باید ادامه کلام چنین باشد: به همین گونه ما ایمان داریم آنانکه... ولی پولس
 بلافاصله پاسخی را که خوانندگان انتظار دارند می دهد یعنی: مسیحیانی که مرده اند در آمدن خداوند شرکت خواهند داشت.
 بنابراین برخاستن آنان متصور است و در بند ۱۶ صریحاً ذکر می شود.

u- ترجمه دیگر: آنانکه به خاطر عیسی مرده اند، خدا آنان را به عیسی خواهد پیوست. عبارت: آنانکه بوسیله عیسی خوابیده اند به
 دشواری تفسیر می شود. اکثراً تصور می کنند منظور کسانی است که در عیسی مرده اند یعنی در ایمان به عیسی و در یگانگی با او
 مرده اند. یا اینکه این عبارت را به موازات با آموزش پولس درباره رستخیز می آورند بدین معنی که مسیحیان به وسیله عیسی
 دوباره زنده می شوند و بوسیله او هم می میرند. به عبارت دیگر مرگ ایمانداران، مرگی نیست که ایشان را از خدا جدا سازد.
 بعضی از مفسران کلمات بوسیله عیسی را به فعلی که در پایان بند آمده متصل می کنند یعنی آنان را بوسیله عیسی بازخواهد
 آورد. ضمناً این فعل مهمترین کلمه ای است که در عهد عتیق عمل خدا را در خروج اسرائیلیان از مصر بیان می کند. وقتی که
 این فعل با حرف اضافه با می آید به معنی هدایت و همراهی کردن است تا با هم باشند با هم مجتمع شده و به هم بپیوندند.
 v- منظور از سخن خداوند هم اظهاراتی است که در بند ۱۵ و هم آنچه در بند ۱۶ آمده و درباره ارتباط بین آمدن پسر انسان و
 رستخیز مردگان است. بعضی از مفسران در این باره به مت ۲۷:۱۶ و ۳۰:۲۴ فکر می کنند و برخی دیگر به یکی از سخنان
 عیسی که در انجیلها ذکر نشده ولی پولس بوسیله روایات کلیسای اولیه آن را می دانسته است.

w- ترجمه تحت اللفظی: ما، زنده ها، باقیمانده ها کلمه^s اخیر یادآوری «باقیمانده اسرائیل» است که به ایشان وعده زندگی داده
 شده است. برطبق ۴ عز ۱۳:۲۴ «آنان که باقی بمانند خوشبخت تر از مردگان خواهند بود». ولی عقیده پولس چنین نیست.
 x- پولس توصیف این وضعیت را به نوشته های مکاشفه ای یهودیان مدیون است؛ خدا، شیپور، فرود آمدن از آسمان و ابرها جزو
 تظاهرات مختص این نوشته ها است و پوشش ادبی نوعی ادراک و تصور دنیا و روابط آن با خدا هستند؛ ارزش این مطالب
 باید بیش از آنکه به عنوان حقایق تاریخی و پیشگویی مشروعی گرفته شود، از نظر رمز و اشاره تلقی گردد. تمام این صحنه از
 تظاهر الهی در کوه سینا (خروج ۹:۱۹-۲۵) الهام گرفته شده است زیرا برطبق عقاید یهودیان آمدن نهایی خدا باید نظیر
 نخستین تظاهر مجلل و باشکوه او باشد.

y- اگر فرد مسیحی بوسیله ایمان در مسیح زندگی می کند، رستخیز او را موجودی با مسیح می سازد، به طوری که مشاهده می شود
 پولس حروف اضافه مختلفی بکار می برد (در مسیح، با مسیح) تا نشان دهد که همایی با خداوند پیشرفت می کند، خداوندی
 که در انتظار آمدن او هستند. زیرا زندگی در مسیح نخستین مرحله جریانی است که به زندگی با مسیح و همایی کامل با
 خداوند پیروزمند بر مرگ و بر بدی می رسد.

z- روز خداوند: ر.ک ۱-قرن:۱۸:۱.

a- عیسی سخنانی مشابه بیان کرده است: ر.ک مت ۲۴:۴۳-لو ۱۲:۳۹-۴۰. چنین می نماید که پولس در بندهای ۱-۵ سخنان
 عیسی را در نظر و به خاطر دارد، سخنانی که در گفتارهای مکاشفه ای انجیلها روایت شده است. ر.ک مر ۱۳ و مشابه در
 انجیلهای دیگر.

خداوند ما، عیسی مسیح [مقرر کرده]،^{۱۰} که به خاطر ما مرده است، تا چه بیدار بمانیم^۹ و چه بخوابیم، متفقاً با او زندگی کنیم.^{۱۱} بدین سبب به یکدیگر تسلی دهید و ۱۴:۴ هر یکی دیگری را تهدیب کند، چنانکه نیز می کنید.

موعظه های پایانی و سلام ها

اما ای برادران، از شما درخواست می کنیم از آنانکه در بین شما زحمت می کشند و از [آنان که] در خداوند در عبر ۱۳:۱۷:۱-۱ تیمو:۵:۱۷: رأس شما هستند^f و به شما تذکر می دهند، قدردانی کنید.^{۱۳} و آنان را به خاطر عمل ایشان، بی اندازه در محبت قدر بدانید. در غلا:۶:۶ بین خودتان در صلح باشید^g.

مت ۸:۲۴: روی ایشان فرود می آید، به مانند دردهای زه زایمان، و از آن گریز نخواهد داشت! یوز ۴۶:۱۲: اما شما، ای برادران، شما در ظلمت نیستید تا روز [خداوند]، چون دزدی شما را غافلگیر کند؛^۵ زیرا همگی پسران روشنایی و پسران روز هستید، ما، از [آن] شب یا ظلمت نیستیم.^b پس بنابراین ۱-۵:۸: به مانند دیگران نخوابیم بلکه بیدار باشیم^c و هشیار باشیم.^۷ زیرا آنانکه می خوابند، شب می خوابند، و آنانکه مست می شوند، شب مست می شوند.^۸ ما که از آن روز هستیم هشیار باشیم، زره ایمان و محبت و امید نجات^d را [مانند] کلاه خود بپوشیم. ۱-۱۳:۱۳: زیرا خدا ما را برای خشم مقرر نکرده است بلکه برای دریافت نجات، بوسیله

b- پسر روشنایی، پسر ظلمات... اصطلاحی مختص زبانهای سامی و بدان معنی است که شخص تحت نفوذ حقیقی مثل روشنایی یا ظلمات... و یا تحت نفوذ شخصی است و به او تعلق یافته و واقعاً با او موافق و همراه است؛ ر. ک لو ۸:۱۶؛ یو ۳۶:۱۲. در اینجا پولس اختلاف بین روز و شب، روشنایی و ظلمات را ذکر می کند که در نوشته های قمران مطرح شده است ولی این نظریه که در متن های قمران گواهی و پذیرفته شده است و بر مبنای اصل ثنویت (دوگانگی) است، در نوشته های عهد عتیق بدین صراحت و قاطعیت بیان نگردیده است. برطبق این نظریه آدمیان به دو نوع تقسیم می شوند. نیکان و بدان. و بوسیله او «روح» مخالف یکدیگر به فعالیت در می آیند. بدان در راه شر و بدی می افتند که آنان را به تباهی می کشاند و دیگران به راه نیک می روند که به نجات منتهی می گردد. ر. ک مت ۱۳:۷-۱۴.

c- آموزش عیسی درباره وقایع پایان روزگار همواره با دعوت به بیدار بودن و هشیاری پایان می یابد. حالت هشیاری که در مقابل خواب ذکر شده وضعیت فرد مسیحی است که در انتظار بازگشت خداوند خود بسر می برد. ر. ک به گفتارهای مکاشفه ای: مر ۱۳:۳۷-۳۳:۱۳؛ مت ۲۴:۲۴-۴۲:۴۴؛ لو ۲۱:۳۶؛ همچنین ر. ک به داستان های تمثیلی متعددی که درباره موضوع آمدن مسیح است: مت ۲۵:۲۵؛ لو ۱۲:۳۵-۴۶. به خوبی درک می شود که بر اثر تداعی معانی و تسلسل افکار، پولس خوابیدن در هنگام شب را که حیطه فرمانروایی شر است در مقابل بیدار بودن و هوشیاری می آورد حتی اگر پیوستگی مطالب چندان رعایت نشده است، زیرا سخن از مست شدن در خواب است.

d- ر. ک ۱-تسا ۱:۳؛ ۱-قرن ۱۳:۱۳ p. در متن اش ۱۷:۵۹ که در اینجا آورده شده است پولس به جای عدالت، ایمان و محبت و امید ذکر کرده است. این تغییر در متن نوشته عهد عتیق نشان می دهد که در نظر پولس شخص عادل یعنی کسی که خدا عدالت و آموزش خود را به او ارزانی داشته، از ایمان و محبت و امید زندگی می کند.

e- چه بیدار بمانیم و چه بخوابیم، پولس مجدداً موضوع خواب و بیداری را که در آغاز این فصل و در ۱۳:۴-۱۷ آمده است ذکر می کند. بنابراین بیداری کنایه از زندگی بوده و عبارت بدین معنی است: چه هنوز زنده باشیم و چه در هنگام آمدن خداوند قبلاً مرده باشیم.

f- در جمله: متفقاً با او زندگی می کنیم، منظور زندگی کنونی نیست که در پیوستگی با مسیح می باشد، همچنین زندگی واسطه ای بین مرگ و رستاخیز نیست بلکه همراهی با خداوند مسیح رستاخاسته، در روز آمدن او است چنانکه در ۱۷:۴ ذکر شده است. آنانکه در رأس شما هستند. فعل یونانی که در این عبارت بکار برده شده به معنی ایستادن است و مفهوم حرف اضافه ای که آمده مبهم بوده و می توان به معنی جلو، در رأس، برای، یا به خاطر درک نمود. بنابراین مسلم نیست که منظور نویسنده رؤسا یا رهبران باشد. سه فعل که در اینجا برای توصیف مسیحیانی ذکر شده است مشاغل و وظایفی را تعیین می نمایند و نباید به مفهوم عنوانهایی درک شود. ر. ک روم ۸:۱۲ «آنکه می دهد و آنکه رحمت می آورد».

g- در بعضی از نسخه های خطی نوشته شده است: با ایشان در صلح باشید، یعنی با رؤسای جمعیت مسیحیان.

- ۱۴ لیکن ای برادران، شما را تشویق می‌کنیم به آنانکه بی‌سامان هستند^h ۱:۱۴
 یادآوری نمایید، ضعیف‌دلان را دلداری دهید، ضعیفان را پشتیبانی کنید، نسبت به همه شکیب‌باشید. ^{۱۵} مواظب باشید که کسی در مقابل بدی، کسی را بدی نکند، بلکه همواره نسبت به یکدیگر و نسبت به همه در پی نیکی باشید. ۴:۱
 همیشه شادمان باشید. ^{۱۷} پیوسته نیایش کنید. ^{۱۸} در هر مورد سپاسگزاری کنید: زیرا اراده خدا نسبت به شما در مسیح عیسی چنین است. ۱:۱۴-۱:۱۴
^{۱۹} روح^{hh} را خاموش نکنید. ^{۲۰} نبوت‌ها را خوار شمارید! ^{۲۱} همه چیز را بیازمایید، آنچه خوب است نگهدارید.
- ۲۲ از هرگونه شرّی پرهیز کنید. ^{۲۳} اما خدای صلح، خودش شما را به تمامی مقدس سازد و تمامی [وجود] شما، روح و جان و جسم شما^k برای آمدن خداوند ما عیسی مسیح، بدون نقص حفظ گردد. ^{۲۴} آن که شما را می‌خواند وفادار ۲-تسا:۳:۳ است که نیز انجام خواهد داد. ^{۲۵} ای برادران، برای ما هم نیایش کنید. ^{۲۶} به همه برادران با بوسه‌ای مقدس سلام روم:۱۶:۱۶ کنید. ^{۲۷} به نام خداوند شما را سوگند می‌دهم: این نامه برای تمام برادران خوانده شود! ^{۲۸} فیض خداوند ما، عیسی مسیح با شما باد!m

h- ترجمه تحت‌اللفظی: در بی‌نظمی هستند. معنی دقیق این کلمه را به دشواری می‌توان تعیین کرد. ممکن است منظور پولس کسانی باشند که کار نمی‌کنند (ر. ک ۲-تسا:۳:۶، ۷، ۱۱): یا کسانی که هیجان‌زده و آشفته زیرا فکر می‌کنند آمدن خداوند قریب‌الوقوع است.

hh- ترجمه دیگر: روح القدس...

i- در اینجا منظور پولس پیامبری‌های دوران عهد عتیق نیست بلکه آنچه را که پیامبران مسیحی برای تشویق و راهنمایی جمعیت مسیحیان اظهار می‌کردند. ر. ک ۱-قرن:۱۲:۱۰، ۲۹:۱۳:۲:۱۴:۳ و بند بعدی.

j- در کلیساهای یونانی تظاهرات روحی افراد از قبیل: پیامبری کردن، به زبانهای ناشناس سخن گفتن و غیره به اندازه‌ای سریع منتشر شده و نتایجی به بار آورده بود که توجه پولس را جلب کرد. ر. ک ۱-قرن:۱۲-۱۴. در اینجا طرح اولیه مقرراتی مشاهده می‌شود که بعداً برای کلیسای قرن‌تس تعیین خواهد کرد تا جمعیت مسیحیان در مقابل این پدیده‌های روحی حالت و وضعیت مثبتی داشته باشند: بدین معنی که این پدیده‌ها را باید محترم شمرد ولی همه آنها از مسیحیت نیستند مضافاً بر اینکه باید «تشخیص ارواح» را انجام داد تا روح نیکو از بیهوده تشخیص داده شود.

k- بعضی از مفسران عبارت را به این صورت درک و تفسیر می‌کنند: تمامی وجود شما یعنی روح، جان و جسم... و این طرز تقسیم وجود انسان به سه عنصر، نظریه و روش فلاسفه یونان بوده در صورتی که روش معمولی پولس نیست. هرگاه معنی این بند را بدین گونه بپذیریم، موردی استثنایی و منحصر به فرد در تمام نوشته‌های عهد جدید خواهد بود. برای رفع این اشکال، مفسران دیگری، کلمه اول (روح) را به مفهوم خود شخص گرفته و چنین ترجمه کرده‌اند: تمامی شخص شما: روح و جسم... و بدین گونه طرز ارائه وجود انسان بر طبق عقاید و نظریات یهودیان و پولس رعایت می‌گردد. در ترجمه بالا، بدون اینکه ذکر شود وجود آدمی از سه عنصر تشکیل می‌شود، هر سه کلمه روح، جان و جسم، یکی پس از دیگری آمده و ممکن است یکی از این سه کلمه به نظر پولس تمامی وجود آدمی بوده است. بنابراین دیگر نیازی نیست از عقاید انسان‌شناسی یونانیان استفاده شود که وجود انسان را به سه قسمت تقسیم می‌کردند و انگهی سه قسمت را با این کلمات تعیین و بیان نمی‌کردند.

l- از این سوگند دادن رسمی می‌توان چنین نتیجه گرفت که در کلیسای تسالونیک بین رهبران کلیسا و تمامی سایر اعضا اختلافاتی وجود داشته است (ر. ک بندهای ۱۲-۱۳). درخواست رسمی پولس بر اینکه نامه برای تمام برادران خوانده شود موجب خواهد شد کسانی که کلیسا را رهبری می‌کنند با تکیه به اقتدار و مقام رسول، ارزش و موقعیت خود را تقویت و تثبیت نمایند.

m- در تعداد زیادی از نسخه‌های خطی در پایان نامه کلمه آمین افزوده شده است و این نکته نشانه دیگری است بر اینکه در آیین نیایش خوانده می‌شده است.